

**Тыуған еремдә,
туған телемдә**

Тел - халыктың иң зур хазинаһы. Бик тө
кәзерле нәмәне хазина тизәр. Ул берәмләп,
бөртөкләп йыйыла. Мәсәлән, алтын, көмөш - ер
байлығы. Ә тел - халык байлығы. Ул быуаттар буйына
тупланған, халыкты халык итеп, милләт итеп
туплаған.

Х.Назар

Үз әсә телем – минең өсөн матур, иң тәмле тел; үз телем – үз әйберем булған өсөн
ярата күңел.

(М.Ғафури)

Ил менән тел төшөнсәһе миңә бер бөтөн. Мин әсәмдең телен уның үзенән йолкоп алып
карай алмайым. Ул тел минең үз телем һәм ул минең иң тура ата торған коралым.

(Р.

Ғарипов)

Тел үзенең кулланыу өлкәһе ниндәй булыуға карамастан, йәмғиәттең иң киммәтле
хазинаһы һанала.

(Ж.

Кейекбаев)

Телдәрзе күп белеү эске донъяны байыта.

(Б.

Рафиков)

Телен һаклаған халык – илен яклаған халык.

(Р.

Шәғәлиев)

Тел – халықтың йән һулышы, йәшәйеш ысулы. Тел бар икән, тел йәшәй икән – халык та
бар, халык та йәшәй.

(Ш.Анак)

Донъяла һәр кемгә иң кәзерлеһе-
үз туған теле.

Үз туған теле барзың, үз туған рухы бар.

Әсә телендә кеше донъяны, донъя
матурлығын белә башлай.

Уның шул телдә фекерләү кеүәһе,
зауығы формалаша.

Уй күрке- тел икән, тел күрке-һүз.

Һүзе яғымлының үзе лә яғымлы, теле
матурзың күңеле лә матур.

Ғ. Хөсәйенов

81.2
H90

ЗИННУР НУРФӘЛИН

ДӘҮЛӘТ ТЕЛЕ - ИЛ РУХЫ

Ғилем

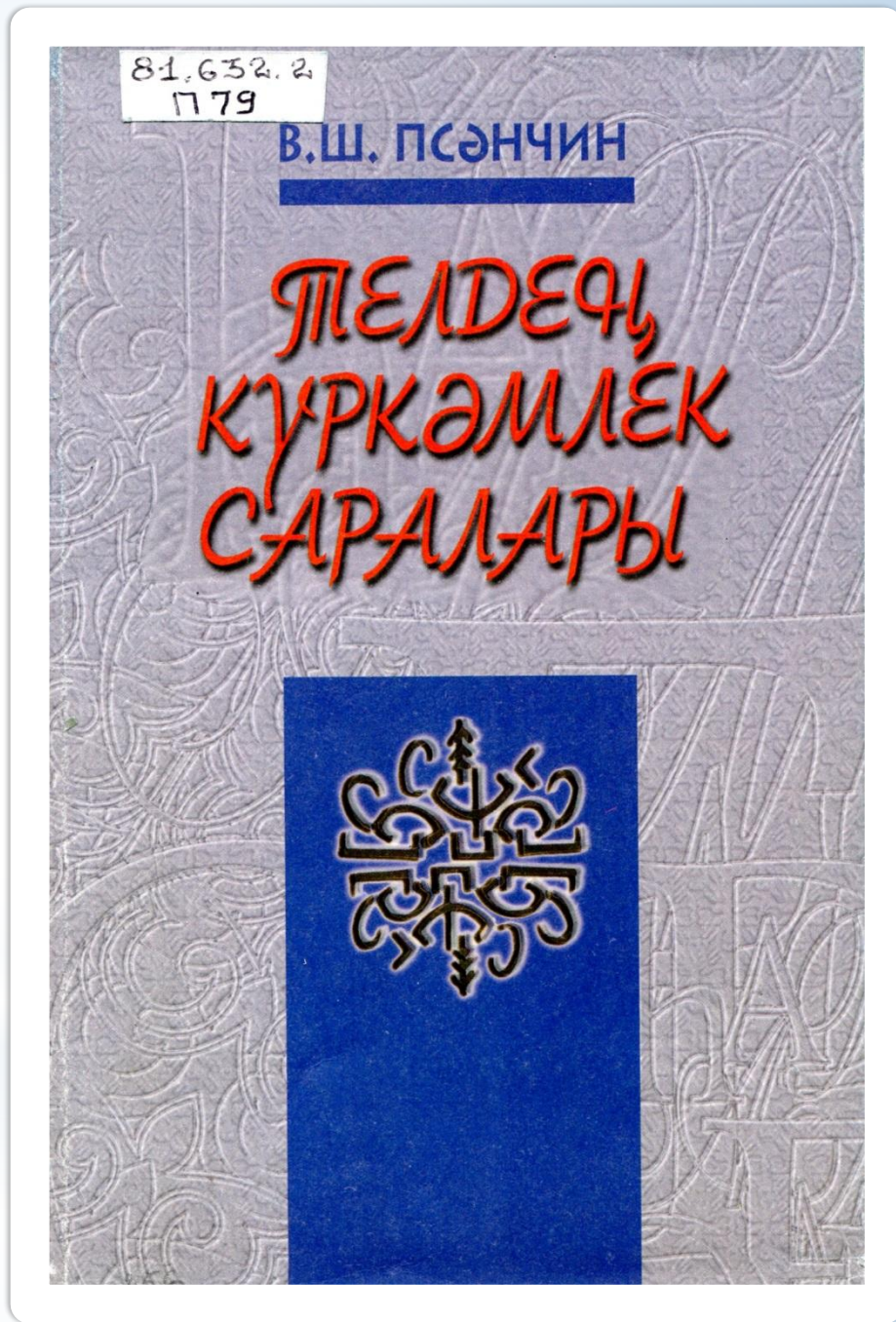
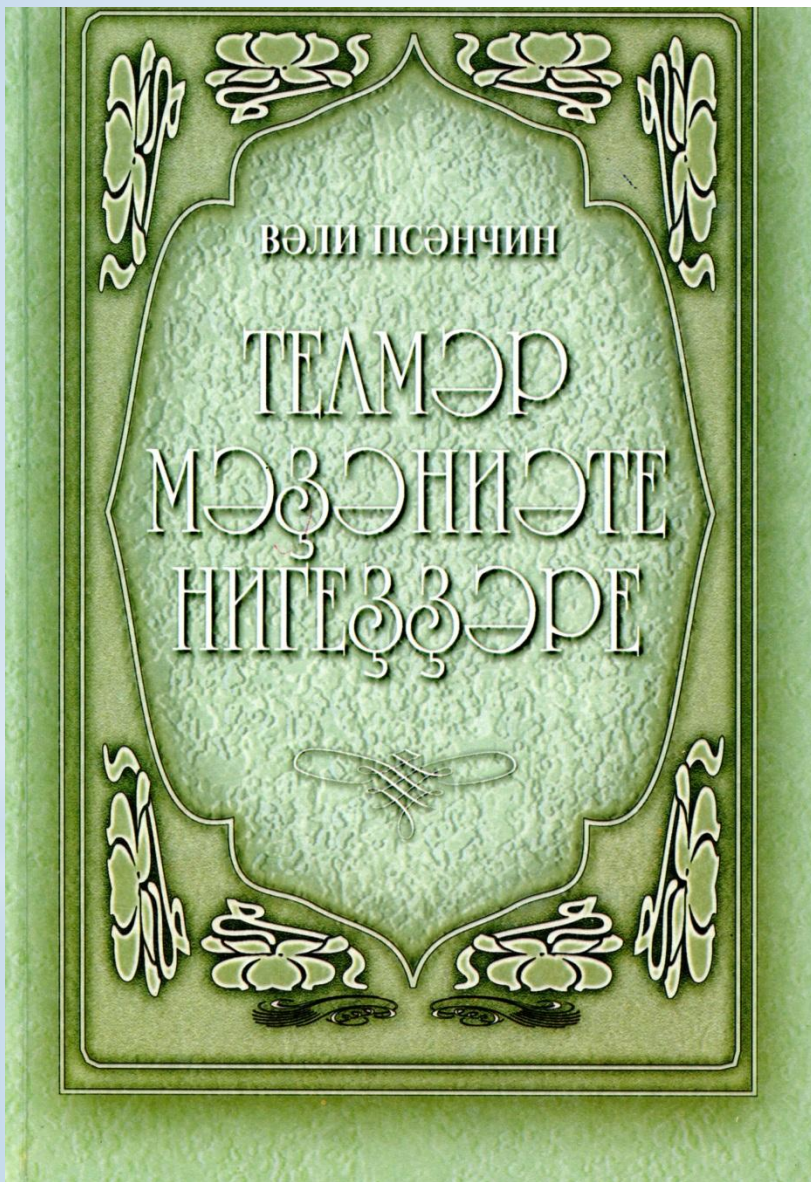
81.632.2
F86

Ишмөхәмәт Ғәләүетдинов

**БАШКОРТ
ӘЗӘБИ ТЕЛЕ ТАРИХЫ**

Ғилем

81.632.2

Б 35

Әкрәм Бейеш

ТЕЛ
ХИКМӘТТӘРЕ

81.632.2

Б 28

**БАШКОРТ ТЕЛЕ
ХАКЫНДА КАНУНИЯТ
XX БЫУАТ БАШЫ**

**СВОД ЗАКОНОВ
О БАШКИРСКОМ ЯЗЫКЕ
НАЧАЛО XX ВЕКА**

81.632.2

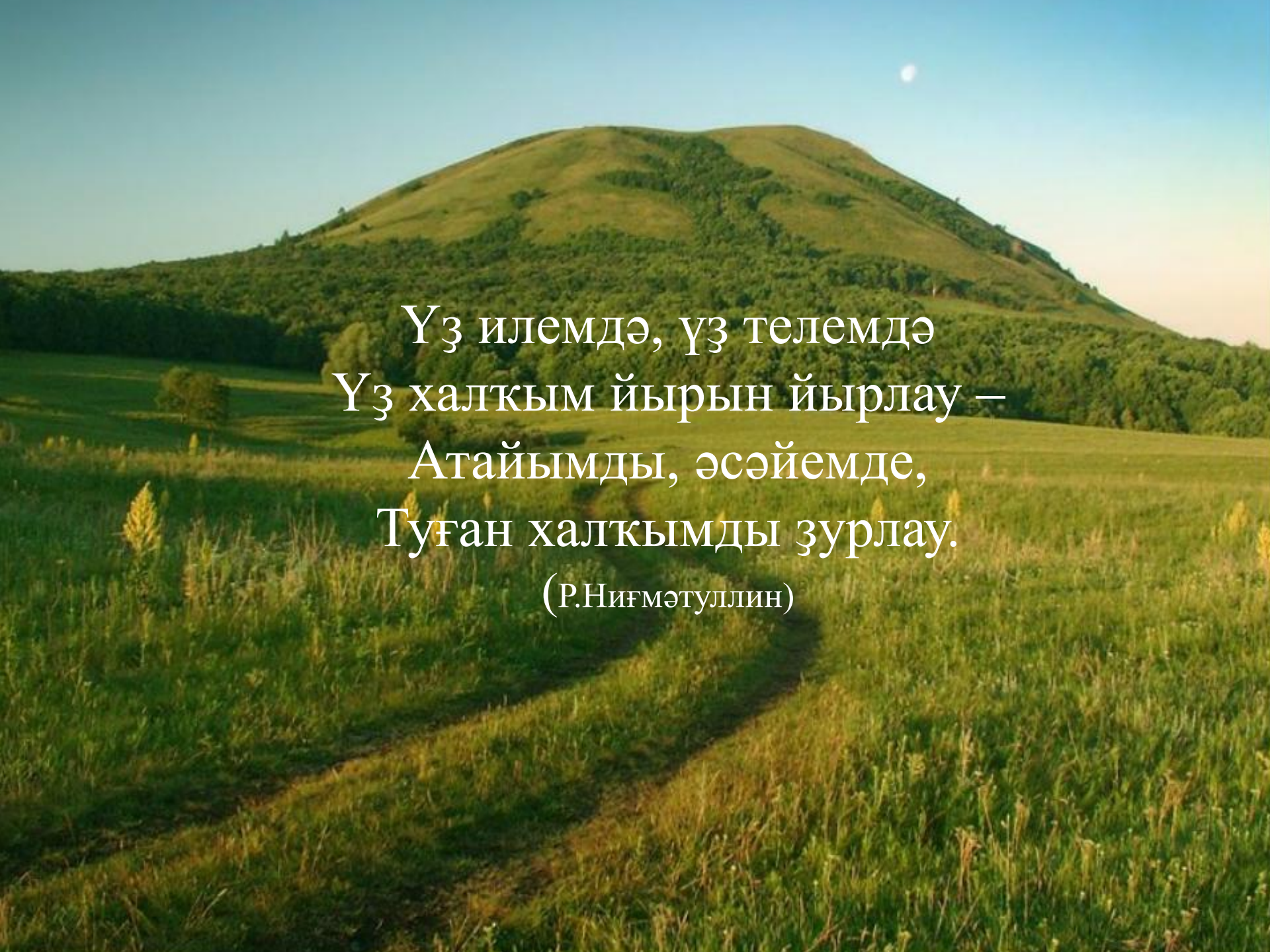
Н 84

Зиннур НУРФАЛИН

**ДӘУЛӘТ ТЕЛЕ:
ЦИВИЛИЗАЦИЯЛЫ ҺӘМ
МИЛЛИ БЕРИШЛЕК**

Үз илемдә, үз телемдә
Үз халкым йырын йырлау –
Атайымды, әсәйемде,
Туған халкымды зурлау.

(Р.Ниғмәтуллин)

81.632.2
У-62

З.Ф. Ураксин
Э.Ф. Ишбирзин

ТУҒАН ТЕЛ
СЕРЗӘРЕ

4с (Башк)
У-62

З.Ф. УРАКСИН

ТЕЛ
КҮРКЕ

107988

107988

81.632.2
У-62

УРАКСИН З. Ф.

Бай Һа ул,
ЯҒЫМНЫ
НА

4с (Башк)

ТУҒАН ТЕЛЕМ

Тел илертә, тел тилертә,
Телдән көслө сара юк.
Тел аңлатмас мөгжизә юк,
Телдәр үтмәс ара юк.

Шундай телем - башкорт теле -
Тиңгә тиң - дәүләт теле.
Халкым менән бергә тыуған
Меңләгән йылдар элек.

Тел тамыры - ил тамыры,
Телем тамыры тәрән,
Гүйә нескә гөл тамыры,
Уны белеү зә кәрәк.

Язмышыбыз - тел язмышы,
Беләм уның хакында.
Әгәр телем йәшәй икән,
Йәшәйәсәк халкым да.

Ирек Кинйәбулатов

Н 84

Зиннур Нурғәлин

БАШКОРТ ТЕЛЕ

ДӘУЛӘТ ТЕЛЕНӘН ӨЗӨБИ ТЕЛГӨ

Гилем

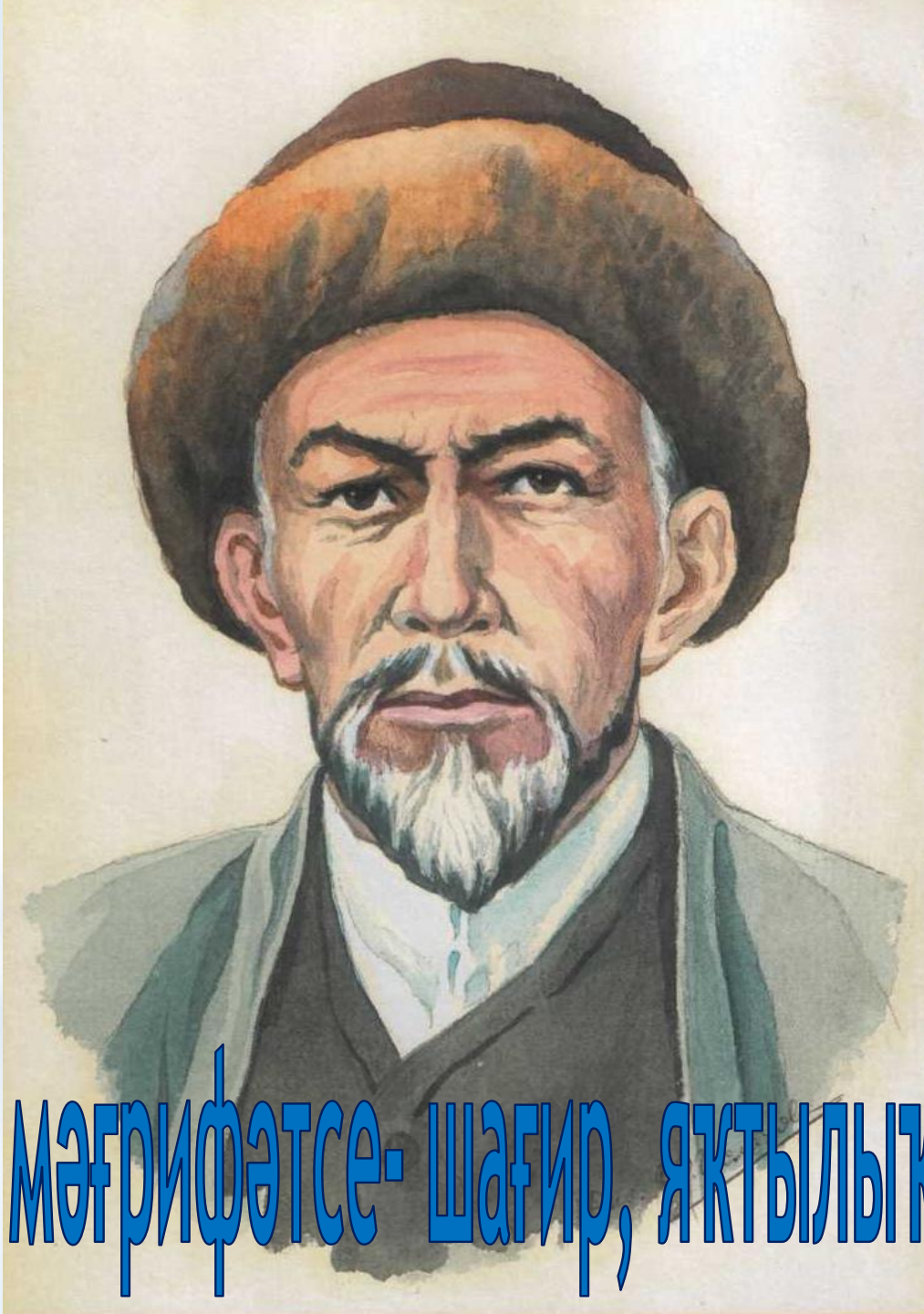
81.632.2

216

**АБУБАКИРОВА З.Ф., АБУБАКИРОВ Х.А.,
ДИЛЬМУХАМЕТОВ М.И.**

МИН БАШКОРТСА УКЫЙЫМ Я ЧИТАЮ ПО-БАШКИРСКИ

Һүзлек менән укыу китабы
Книга для чтения со словарем

М. Акмулла - мәғрифәтсе-шағир, яқтылык йырсыһы.

БАШКОРТОСТАН РЕСПУБЛИКАҢЫ
ЯЗЫУСЫЛАР СОЮЗЫ

АКМУЛЛА

(МИФТАХЕТДИН КАМАЛЕТДИН
УЛЫ КАМАЛЕТДИНОВ)

Өфө - 2006

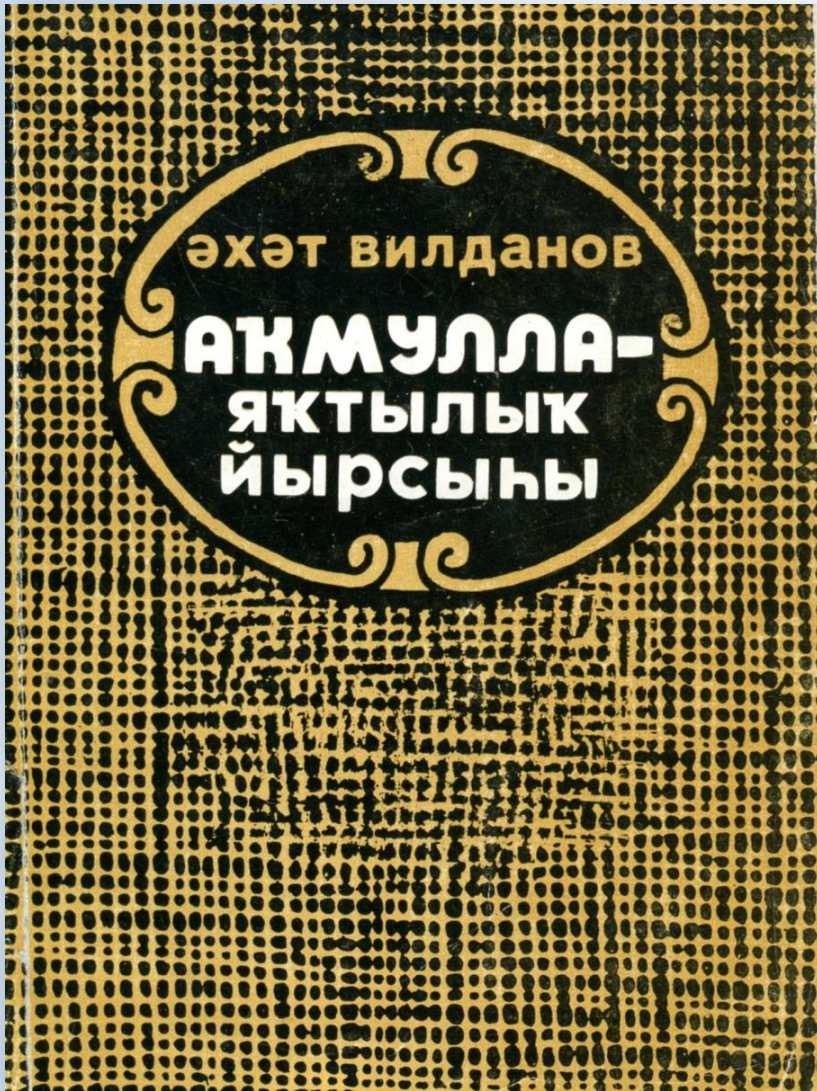
Акмулла

(Камалетдинов Мифтахетдин Камалетдин улы)

14 декабрь 1831 йыл — 8 октябрь 1895 йыл) —
күренокле башкорт шағиры, мәғрифәтсе.
Башкорт шиғриәтенә тос өлөш индергән,
милләттең XIX быуаттағы иң атаклы һүз
оҫтаһы тип һанала.

Акмулла башкорт теле үсешендә зур
роль уйнай, уның ижады казак һәм татар
әзәбиәттәре үсешенә әһәмиәтле йоғонто
яһай, уның исеме төркмәндәр,
карағалпактар һәм башка төрки
халыктарға киң билдәле була.

Башкорттарым, укыу кәрәк!

Башкорттарым, укыу кәрәк, укыу кәрәк!
Арабызга назандар күп, укыу һирәк.
Аңғыра айыузан Уралдағы курккандай,
Эй, туғандар, назанлыктан куркыу кәрәк!

Илтифат ит: укыузалыр шәрафәттәр,
Яһиллектән килә ятыр зур афәттәр.
Укығандар күктә осор, һыуза йөзәр,
Юктыр унда әүлиәлек, кәрамәттәр.

Укығанға был донъяла жәләл булыр,
Харам тигән күп шәйзәр хәләл булыр.
Ырыс, дәүләт шишмәһен асам тиһең,
Ғилем-һөнәр берзән-бер әмәл булыр.

Алтыға берзе кушып, һан ун булмай,
Сәғәтте алға бороп, төн көн булмай.
Белемлелек — арысландан көслө батыр,
Шуға атланмай, һинең төшөң һис өн булмай.

MK
83.3(2)
A 40

РАШИТ ШАКУР

**ЗВЕЗДА
ПОЭЗИИ**

МИФТАХЕТДИН
АКМУЛЛА

ЖИЗНЬ
ТВОРЧЕСТВО
МИРОВОЗЗРЕНИЕ

151860

МК 83.3(2Рос = б/м)
А 40

«...Хезиллетен» карай кӱннен
балта алтырдың»

آقلا

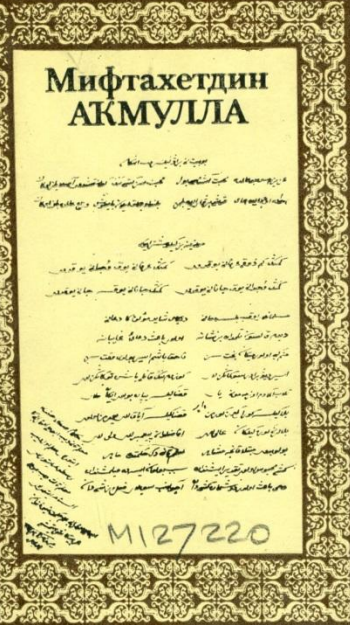
«...По улуу в своей стране
ты бы будешь знатиться»

Ақмұлла

FL1157

МК
А 40

МИФТАХЕТДИН
АКМУЛЛА

M1127220

ԱՐԵՄՅԱԼԵԱ

ՄԻՖԻՐՅԱՐ

Իր ավելի փայլուն խոսքերով և արևմտյան գիտելիքներով քաղաքացիներին և

ազատական

կենցաղի մեջ քննարկելու

և քաղաքացիներին

և քաղաքացիներին

իշխանության

բացառապես

հասնելու

հասնելու

և քաղաքացիներին

և քաղաքացիներին

և քաղաքացիներին

և քաղաքացիներին

և քաղաքացիներին

և քաղաքացիներին

և քաղաքացիներին

և քաղաքացիներին

և քաղաքացիներին

և քաղաքացիներին

և քաղաքացիներին

և քաղաքացիներին

և քաղաքացիներին

և քաղաքացիներին

110079

С (Башк)
А 12

Рафаэль АБДУЛОВ

АКМУЛЛАҒА -
АК ЮЛ

С (Башк)
1119

ФӘНИС ЯНЫШЕВ

АКМУЛЛА
АМАНАТЫ

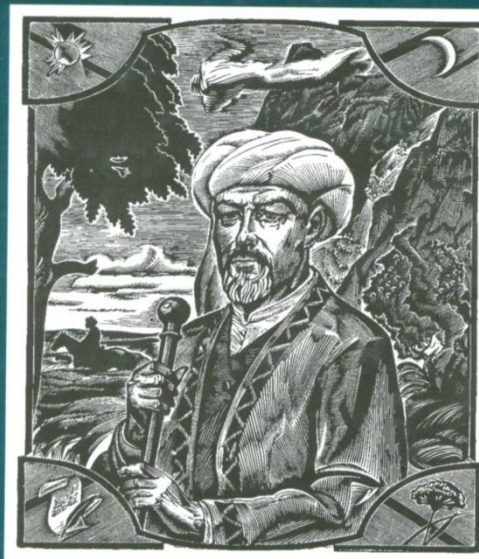
МК 83.3(2Рос-Баш)
А 40

Аҡметжан Салтыков
Аҡметжан Салтыков

МК 83.3(2Рос-Баш)
А 40

Рашит Шакур

ЗВЕЗДА ПОЭЗИИ
БАШКИРСКИЙ
ПОЭТ-ПРОСВЕТИТЕЛЬ
МИФТАХЕТДИН
АКМУЛЛА

83.3(2Рэс = Баш)
А 41

Гиниэт Кунафин
АКМУЛЛАНЫҢ
шиғри йәйғоро

Гиният Кунафин
Поэтическая радуга
АКМУЛЛЫ

МК 83.3 (2Рос = Баш)

А 40 Международные дни
Мифтахетдина Акмуллы

лет со дня рождения

180

М. Акмулла

Мифтахетдин
Акмулла

Miftakhedin Akmullah
(1831-1895 гг.)

МК 83.3 (2Рос = Баш)
А 40

Наследие М. Акмуллы: Взгляд через века

Материалы
Международной
научно-практической конференции
14-15 декабря

г. Уфа
2006

С(БАШК)
А41

D

Miftahettin
AKMULLA

*Başkırtlarım,
okumak gerek,
okumak gerek...*

TURKSOY

МК
83,3
А40

МК
8

АКМУЛЛЕ —
150 ЛЕТ

М116839

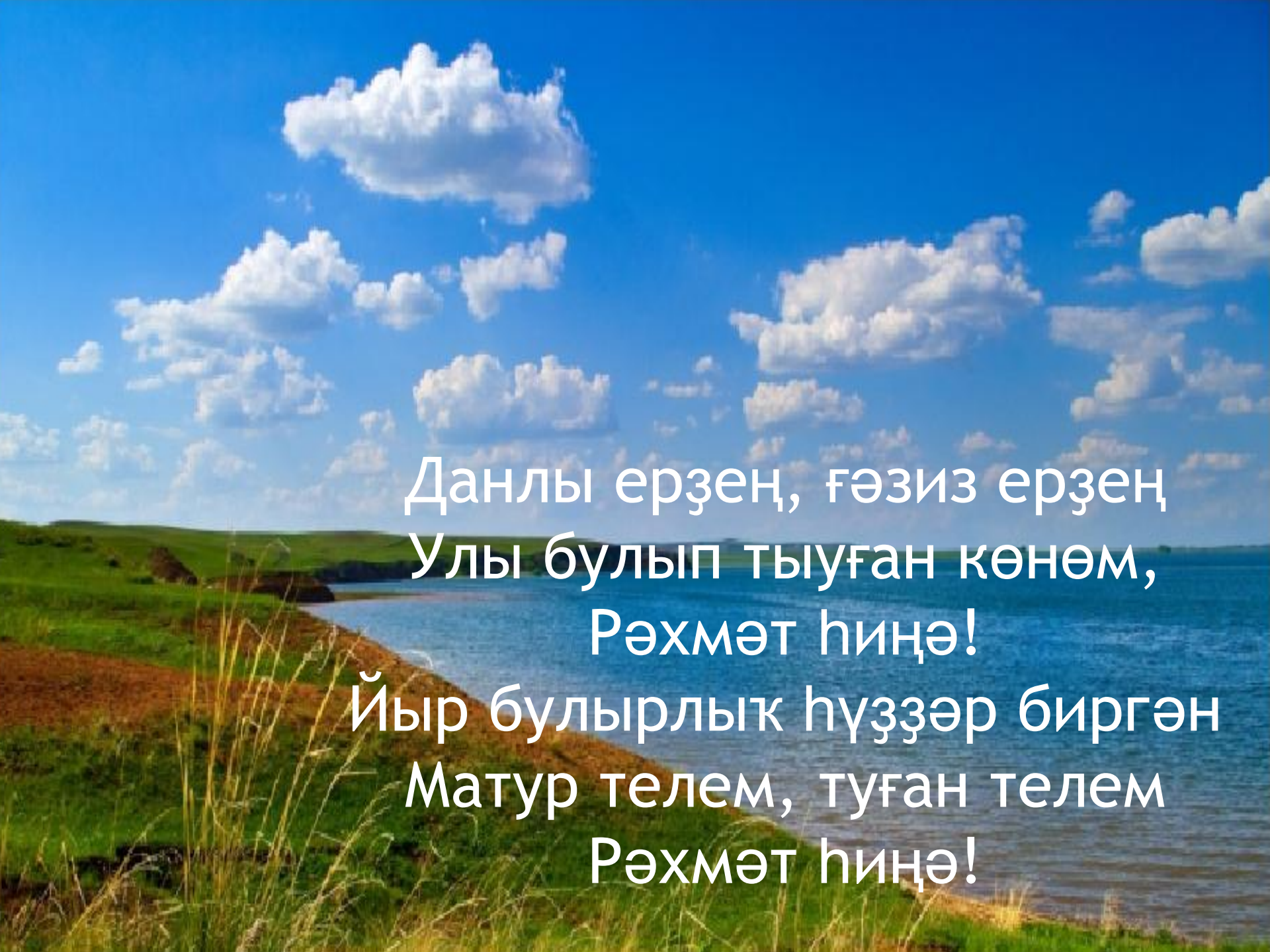
Статьи
и материалы,
посвященные
юбилею
поэта

Бөйөк шәхестәрзең афористик һүззәре:

- Донъяла һәр кемгә кәзерлеһе – үз *туған теле*. Үз *туған теле* барзың үз туған рухы бар. Ғайса Хөсәйенов.
- Как ни говори, а *родной язык* всегда останется родным. Когда хочешь говорить по душе, ни одного французского слова в голову нейдет, а ежели хочешь блеснуть, тогда другое дело. Лев Николаевич Толстой.
- Величайшее богатство народа — его *язык*. Михаил Александрович Шолохов.

A scenic landscape featuring a bright blue sky filled with fluffy white clouds. In the foreground, there is a green field with some tall, dry grasses. A body of water, possibly a lake or a wide river, stretches across the middle ground, reflecting the sky. The overall atmosphere is peaceful and natural.

Данлы ерзең, ғәзиз ерзең
Улы булып тыуған көнөм,
Рәхмәт һиңә!
Йыр булырлык һүззәр биргән
Матур телем, туған телем
Рәхмәт һиңә!

Теленде һакла!

ул

һинен

киләсәген!

